

BZENECKÉ SVATOMARTINSKÉ SLAVNOSTI

12. a 13. listopadu 2010

BZENEC ZA NAPOLEONSKÝCH VÁLEK

POČÁTKEM 19. STOLETÍ ZASÁHLY CELOU EVROPU NAPOLEONSKÉ VÁLKY. VÁLEČNÁ UTRPENÍ SE NEVYHNULA ANI MORAVĚ A NEBLAZE DOPADLA I NA BZENEC. I KDYŽ ZDE NEPRÁTELSKÁ VOJSKA NESVEDLA ŽÁDNOU KRVAVOU BITVU, JEJICH PŘÍTOMNOST BYLA PRO BZENEC A JEHO OBYVATELSTVO STEJNĚ BOLESTNÁ, PROTOŽE MĚSTO MĚLO K OBĚMA STRANÁM VYŽIVOVACÍ POVINNOST. A ABY NEŠTĚSTÍ NEBYLO MÁLO, MORAVA BYLA TOHO ROKU 1805 STIŽENA ŽIVELNOU POHROMOU.

ZDE JSOU HISTORICKÁ FAKTA:

ROKU 1805 BYLA MORAVA POSTIŽENA DLOUHOTRAVÁJÍCÍMI DEŠTI, KTERÉ PŘECHÁZELY DO ZÁPLAV A ZPŮSOBILY VELKOU NEÚRODU – OBIÍ PODROSTLO A VÍNO BYLO PO VYLISOVÁNÍ TAK KYSELÉ, ŽE SE VYLÉVALO PŘED SKLEPY. NÁSLEDKEM BYL NEDOSTATEK POTRAVIN, CENY PRUDCE ROSTLY, PŘÍČINOU VŠAK BYLA I LICHVA.

A DO TOHO VÁLKA – KDYŽ RAKOUSKÝ GENERÁL MACK KAPITULOVAL 13. ŘÍJNA 1805 V PEVNOSTI ULMSKÉ TÁHL NAPOLEON NA VÍDEŇ, DO KTERÉ VSTOUPIL 13. LISTOPADU 1805. ODTUD ZAMÍŘIL NA MORAVU, KTERÁ JIŽ V TÉ DOBĚ BYLA ZAPLAVENA NEJEN VOJSKEM SPOJENECKÝM – RAKOUSKO-RUSKÝM, ALE I FRANCOUZSKÝM. PRVNÍ ODDÍL, A TO FRANCOUZSKÝ O SÍLE 400 MUŽŮ PŘITÁHL DO BZENEC 23. LISTOPADU 1805. MĚSTO MUSELO ZABEZPEČIT POTRAVINY A VÍNO. 29. LISTOPADU PAK DO BZENEC DORAZILA 400 ČLENNÁ RAKOUSKÁ JEDNOTKA, PRO KTEROU BYLY DODÁNY POTRAVINY V HODNOTĚ 30 KREJCARŮ NA HLAVU A MÁZ VÍNA NA MUŽE. DO 1. PROSINCE PAK PROŠLO BZENCEM JEŠTĚ VÍCE JAK 120 JEZDCŮ JAK RAKOUSKÝCH, TAK I FRANCOUZSKÝCH A 3.200 GRANÁTNÍKŮ A DAJČMAJSTRŮ. 2. PROSINCE 1805 SE VOJSKA TŘÍ CÍSAŘŮ STŘETLA U SLAVKOVA V PAMÁTNÉ BITVĚ. OD 2. PROSINCE AŽ DO 4. LEDNA 1806 PROCHÁZELA BZENCEM VOJSKA, KTERÁ VŠECHNY OBČANY VELICE ZATĚŽOVALA. VE MĚSTĚ BYLY ZŘÍZENY TAKÉ DVA LAZARETY PRO FRANCOUZSKÉ VOJÁKY V OBECNÍCH DOMECH. CELKEM PROŠLO BZENCEM V TĚCHTO TĚŽKÝCH ČASECH PŘES 8.220 VOJÁKŮ RAKOUSKÉHO VOJSKA A 4.571 VOJÁKŮ VOJSKA FRANCOUZSKÉHO. POČTY RUSKÝCH VOJÁKŮ, PROTOŽE SE K NIM VYŽIVOVACÍ POVINNOSTI NEVZTAHOVALY, NEJSOU PŘESNĚ DOLOŽENY. LZE SI VŠAK DOCELA DOBŘE PŘEDSTAVIT, ŽE PRŮCHOD MĚSTEM NEZŮSTAL BEZ NÁSLEDKŮ. DALŠÍ NÁKLADY VZNIKLY MĚSTU PŘI ZAJIŠŤOVÁNÍ TERÉNU – MĚLO POVINNOST PŘIPRAVIT A DODAT 126 POVOZŮ NA PŘÍPŘEŽ.

NÁKLADY NA TYTO POVINNOSTI BYLY NESMÍRNÉ. JEN FRANCOUZSKÁ INVAZE DO BZENEC DLE ARCHIVNÍCH DOKLADŮ STÁLA MĚSTO NA TEHDEJŠÍ DOBU NEUVĚŘITELNÝCH 15.422 ZLATÝCH. TO JSOU HISTORICKÁ FAKTA, O KTERÝCH DNES JIŽ MÁLOKDO VÍ, ALE JE TŘEBA SI JE PŘIPOMÍNAT ABYCHOM NEZAPOMÍNALI NA TO, CO MĚSTO BZENEC A JEHO OBYVATELE POSTIHLO, A ABYCHOM DOVEDLI OCENIT ŽIVOT V MÍRU A DOSTATKU.

BZENECKÉ SVATOMARTINSKÉ SLAVNOSTI

11. LISTOPADU JE SVATÉHO MARTINA. KAŽDÉMU SE HNED VYBAVÍ, ŽE MARTIN PŘIJÍZDÍ NA BÍLÉM KONI (ALESPOŇ OBČAS). KE SV. MARTINU SE VŠAK VÁŽE NEJEN PRANOSTIKA, ALE I STARODÁVNÝ ZYK. K TOMUTO TERMÍNU SE VÁŽÍ SLAVNOSTI SPOJENÉ S UKONČENÍM VEGETAČNÍHO ROKU. NA POLÍCH, V SADECH A VINICÍCH BYLY UKONČENY VŠECHNY PRÁCE A CHASA SE SEŠLA K ROZLUČKOVÉ SLAVNOSTI, PŘI KTERÉ HOSPODÁŘI VYPLATILI SVÉ POMOCNÍKY. TI SE ROZEŠLI DO SVÝCH DOMOVŮ, AŽ DO DOBY ZAHÁJENÍ JARNÍCH PRACÍ. KE SV. MARTINU SE VŠAK VÁŽE I DALŠÍ STARODÁVNÝ ZYK A TO, ŽE SE OCHUTNÁVALO PRVNÍ MLADÉ VÍNO. A PROTOŽE K VÍNU JE TŘEBA I NĚCO DOBRÉHO NA ZUB, TAK SE PEKLY MARTINSKÉ HUSY A JAKO PŘÍLOHA SE PODÁVALY LOKŠE (NASUCHO PEČENÉ BRAMBOROVÉ PLACKY). KDE JE JÍDLO A DOBRÉ PITÍ, NESMÍ CHYBĚT ANI DOBRÁ MUZIKA, A PROTOŽE JSME V SRDCI SLOVÁCKA, TAK CIMBÁLOVÁ.

ROZHODLI JSME SE TYTO DVĚ UDÁLOSTI SPOJIT A TOUTO FORMOU JE PŘIPOMENOUT.

SRDEČNĚ VÁS ZVEME NA ŠESTÝ ROČNÍK TĚTO KULTURNÍ AKCE V NAŠEM MĚSTĚ.